

Blåveistur til Sneltvedtsetra-Høgåsen søndag 17.april.
Turledere og referat: Odd Magne Langerød og Harald Stendalen.

Denne sesongen med uteturer startet i år på Palmesøndag. 21 personer møtte fram på morgenkysten ved parkering Lensmannsseter ivrige etter å starte våropplevelsene. Ingen ting er som den første varturen med TBF! Fra møtestedet la vi denne gangen turen i nordlig retning. Underveis besøkte vi småplasser som Sneltvedtsetra og Slåtta, steder som vel gror igjen men var lysåpne før løvsprettene tar til for fullt. Vårblomstringen var som ventet helt fantastisk, uten å nevne arter så vi de vi forventet i de varmekjære liene øst for Børsesjø. Da vi etter en del motbakker nådde toppen av Høgåsen fikk vi attpåtil besøk av fiskeørn, som kanskje misunte oss lunsjen i vårværet!

Vårtur til Høgenhei i Bamble søndag 1. mai.
Turleder og referent: Christian Kortner.

10 frammøtte hadde tatt turen til Høgenhei for å se på vårfloraen i området. Vi fulgte stier opp til kanten over tunellen (gamle E18). Forsiktighet må utvises langs skrenten da det er stupbratt og med litt løs grus her og der, men utsikten er upåklagelig! Høgenhei er en del av kalkområdet i Grenland og huser en fin flora med blant annet mengder av blåveis *Hepatica nobilis*. Vi så også vårmarihand *Orchis mascula*, trefingersildre *Saxifraga tridactylites*, tysbast *Daphne mezereum* og vinterstandere fra i fjor av liten stjernetistel *Carlina vulgaris* ssp. *vulgaris* for å nevne noen.

Størst beundring vakte nok en flott bestand av vårmure *Potentilla tabernaemontani* helt ute på kanten av skrenten. Denne var kjent fra før men ikke sjekket på mange år.

Etterpå stoppet noen av oss på sørsiden av tunnellåpningen og fant her buskvikke *Hippocrepis emerus*, også kjent fra tidligere.

For full artsliste se registreringene gjort på artsobservasjoner.no av Bård Haugrud.

Gaukåsen – Askfalliene i Langangen søndag 15. mai 2011.
Turleder og referent: Trond Risdal.

15 stykker hadde møtt opp til et noe truende vårvær, men værgudene var med oss og vi fikk en fin tur til rike lieweier. Bilene ble parkert like over Lysnes og vi gikk innover en grusvei forbi Tallaksrud og Tallaksrudtjenna. Litt oppe i bakken tok vi av langs turistløypa oppover mot Askfalliane. Her var det svært frodig med lindeskog og rik blomstring i skogbunnen. Det var blåveis *Hepatica nobilis*, liljekonvall *Convallaria majalis*, kantkonvall *Polygonatum odoratum* og store mengder med storkonvall *P. multiflorum*. Myske *Galium odoratum*, knollerteknapp *Lathyrus tuberosus*, vårerteknapp *L. vernus*, vårmarihand *Orchis mascula*, rødjonsokblom *Silene dioica*, skogfiol *Viola riviniana*, engfiol *V. canina*, skjellrot *Lathraea squamaria*, barlind *Taxus baccata*, skogkarse *Cardamine flexuosa* og mye annet. I alt noterte vi 113 forskjellige arter. Lunsjen ble fortært før den siste bratte oppstigning mot toppene og vi gikk deretter samme vei tilbake. Og alle var enig om at...

Bjørkøya søndag 29. mai.

Turleder og referent: Charlotte Bakke.

For 4. gang i TBFs historie gikk turen til Bjørkøya i Eidangerfjorden. 10 medlemmer hadde møtt opp på kaia i Brevik for å bli med. Da vi var vel framme på øya, var der svært truende skyer som hang over oss, så vi søkte tilflukt i Bjørkheim kafe som heldigvis hadde åpent i helgene. Da "regnskyllet" var over, begynte vi først å se på vegetasjonen i nærheten. Mange arter ble notert, men vi la spesielt merke til en fin bestand av vårmarihånd *Orchis mascula* like ved kafeen. Seinere på turen dukket det også opp flere større samlinger av den. Inne i et kratt fikk vi øye på en plante som ingen av oss greide å finne ut av. Latteren brøt løs da det ble oppdaget at planten stod oppi en stor plastpote sammen med et livløst lite tre og sannsynligvis var en hageplante.

Vi ville selvsagt oppsøke lokaliteten til sivililje *Sisyrinchium montanum*, som vi håpet å finne på søndre del av Risøya. Men for å komme til "målet", ble det denne gang valgt en annen og lengre vei enn den tradisjonelle via isdammen. Vi fulgte en skogsbilveg som gikk lenger inne på øya. Frodigheten fortsatte, og fotoapparatene kom fram da det viste seg at det vokste en fin bestand av olavsstake *Moneses uniflora* nede på skogbunnen pluss at korallrot *Corallorhiza trifida* ble funnet i to sumpete partier.

Vi tok av fra skogsbilvegen og gikk inn på en sti som førte oss til en liten strand som vendte ut mot Siktesøya. Der trivdes litt av hvert; engmarigras *Hierochloe odorata ssp. odorata*, gul frøstjerne *Thalictrum flavum* i mengder, saltstarr *Carex vacillans*, havstarr *C. paleacea*, havsivaks *Bolboschoenus maritimus*, krusfrø *Selinum carvifolia* (der var fremdeles kun blader) og fjæresauløk *Triglochin maritima* bl.a.

Etter en matpause gikk ferden videre mot sydspissen av Risøya. Før vi nådde den, ble det botanisert på grasbakkene og knausene i nærheten. Her så vi m.a. lakrismjelt *Astragalus glycyphyllos* og blader av flangrer (sannsynligvis breiflangrer *Epipactis helleborine*). Vel framme ved målet vokste det sivililjer i massevis, skjønt de ble ikke oppdaget med en gang, da det var overskyet, og blomstene hadde lukket seg. Ellers var her rik strandflora, med strandrug *Leymus arenarius*, fuglestarr *Carex ornithopoda* og rakbergknapp *Phedimus aizoon*, bare for å ha nevnt noen av dem.

Tilbakevegen gikk via bukta mellom Risøya/ Bjørkøya og isdammen. Dammen var et vakkert syn med nøkkeroseblader *Nymphaea alba* og bukkeblad *Menyanthes trifoliata* i fin blomstring. Blærerot *Utricularia vulgaris* fant vi også, i vannkanten.

Vi tok så en tur nord for bukta ved båthavna. Der oppdaget vi en del nattfioler *Platanthera bifolia*, og noen storvokste og spesielle kantkonvaller *Polygonatum odoratum*.

Det ble nok et besøk på kafeen mens vi ventet på at ferja skulle bringe oss tilbake til fastlandet.

Kveldstur til Neset ved Farris tirsdag 21. juni.

Turleder og referent: Harald Stendalen.

Etter å ha samlet oss i midtre Siljan, kjørte vi i samlet kortesje utover mot Austad og Farris. 15 deltagere denne kvelden, kjentmann var Tore Fagertun. Før Auen urtegård tok vi av til høyre på privatvei merket Nettet, her hadde Tore ordnet med parkering ved båt plass Siljanelva.

Deretter tok vi kjørevei ut mot gården Nettet som idag er feriebolig. De få regndråpene i starten ble til kveldssol. Nordre delen av Farrisvannet er på grensen av det sydligste i Siljan kommune. Utover på den sydligste odden ble det opptalt 17 nattfioler som begynte å dufte mot kvelden.

Stenstad reservat sør for Ols brygge ved Norsjø søndag 26. juni.

Turansvarlig: Turkomiteen. Referent: Christian Kortner.

I godt vær møtte 17 personer ved Helgen kirke for å være med på denne turen til Stenstad reservat og Ols brygge. 7 av disse var gjester fra Sunnhordland botaniske forening som hadde lagt en helgetur til Telemark. Dagen før hadde de kost seg i Grenlands kalkområder med sin spesielle flora.

For å komme til reservatet kjørte vi nedover mot Ols brygge men den siste veibiten ned til brygga var vasket vekk av kraftig regnvær. Vi var allikevel så heldige at vi fikk parkere på tunet til Stenstad gård med kort vei til reservatet. Eieren her var meget velvillig og viste også stolt fram en kjempestor eik som stod rett ved låven. Det var et kraftfullt tre (sommereik, *Quercus robur*) som på tross av betydelig størrelse ikke hadde synlige hulrom i stammen slik store eiketrær gjerne har.

Vi gikk videre langs en åkerkant for å komme bort til reservatet og på veien kikket vi nærmere på grasartene her. Ingen sensasjoner kanskje men en flott bestand av bladfaks *Bromopsis inermis* kunne vi notere.

Stenstad reservat er anlagt fordi det huser en bøkeskog *Fagus sylvatica*, hvilket må sies å være eksotisk på disse trakter. Som bøkeskoger flest er det lite bunnvegetasjon i det svake lyset under trærne.

Vi fant ingenting spesielt her men en bekkekløft slapp litt lys ned og her var det mange fine bregner, spesielt strutseving *Matteuccia struthiopteris*. Vi gikk deretter ned til vannet men fikk en strabasiøs tur for å komme tilbake til "riktig" side av bekken. Her fulgte vi en slags sti bort til Ols brygge. Ved brygga og stranden innenfor var det selvsagt en mer variert flora og blant annet kvass-starr *Carex acuta* ble beundret. Langs veien opp igjen kunne vi også se vår hjemlige springfrø *Impatiens noli-tangere* men også en god bestand av den svartelistete arten kjempespringfrø *Impatiens glandulifera*.

For full artsliste denne dagen se registreringene som er gjort på artsobservasjoner.no, vesentlig av Trond Risdal. Her ligger det også et bilde av den flotte eika.

Ottersnes på østsida av Norsjø søndag 3. juli.

Turleder og referent: Harald Stendalen.

Turen fra Skien mot Akkerhaugen startet i et voldsomt uvær, tidlig ute som alltid tok Kjell Thowsen og undertegnede en svippetur ut til Nes kirke og båthavna for å sjekke ut mulige turmållokaliteter. Utrolig nok møtte 7 tøffe personer på møtstedet. Kartleggingsgruppa i TBF besøkte Otternes og veien ut dit uka i forveien og registreringene derfra er lagt ut på Artsobs. Kan nevnes på veien utover ullurt, engklokke og kystgriseøre. Lenger ute der veien går helt i vannkanten ble det observert et antall rødflangrer. Helt ute ved Ottersnes tok vi en traktorvei sydover i lia over Norsjø. Floraen var noe sparsom der, men noe ble også lagt inn derfra. Så kom sola fram!

Helgetur til midtre Telemark fredag 29.juli-søndag 31.juli.

Turansvarlig: Turkomiteen.

Åmotsdal/Sudbø lørdag 30. juli. Referent: Harald Stendalen.

Det viste seg å være stor interesse for denne turen til Nutheim Gjestgiveri. Vi hadde hele hotellet unntatt 1 rom og etter litt fram og tilbake var det 17 personer som deltok på denne turen.

La det være sagt med en gang: Nutheim Gjestgiveri framsto som et flott hotell med særpregede rom, god mat og hyggelig betjening.

Vi kjørte opp mot Åmotsdal/Øyfjell vegen og tok deretter av mot Sudbø, der vi stoppet ved hytteparkering noen kilometer inne i dalen. Deltagerne spredte seg rundt i terrenget etter interesser. Bård Haugsrud sto for noteringen denne dagen og han skrev ned 124 arter. Alt dette er lagt inn på artsobservasjoner. Ingen sensasjoner, kan nevne 15 forskjellige starr, bakkeseite, rødsveve og kongsspir. Brukbart vær, men da vi tok fatt på hjemturen til Nutheim åpnet slusene seg.

For øvrig kom vi opp til middag fredag kveld, smurte niste til lørdag lunch og avsluttet med middag lørdag kveld når alle hadde innfunnet seg etter turen. Lørdag kveld sosialt samvær både ute og inne!

Blika og Sverveli søndag 31. juli. Referent: Christian Kortner.

16 spreke turdeltakere ankom Blika etter å ha sjekket ut fra Nutheim søndag morgen.

Været var strålende og varmt. Det fikk vi merke siden valgt rute denne dagen gikk fra Blika nedlagte gullgruver og opp de bratte bakkene til Sverveli. Sverveli har vært speiderhytte i mange år men ble i fjor overtatt av private.

Området rundt Blika er ikke bare kjent for gull men er også et botanisk rikt område med kalk/basisk berggrunn. Særlig vårblomstringen med enorme mengder søstermarihand *Dactylorhiza sambucina* er kjent. Det er mange i foreningen som trekkes til Blika hver vår for å nyte dette synet. Nå på sensommeren derimot er det færre av oss som har vært her så det var spennende å se hva vi kunne finne.

Det er varierte biotoper oppover bakkene med alt fra tørre berg og bakker til fuktig eng, myr og skog. I alt ca. 170 arter ble notert. Av de mest spennende kan nevnes svartstarr *Carex atrata*, skogmarihand *Dactylorhiza fuchsii*, jåblom *Parnassia palustris* og blåveis *Hepatica nobilis*.

Vel oppe ved Sverveli nøt vi lunsj med en fantastisk utsikt over skog og fjell og med Skorve midt imot. Noen få ruslet en annen vei ned igjen for å se på en myr i nærheten. Det var en del forskjellig starr her men ikke spesielt rikt. Særbustarr *Carex dioica* var vel det beste funnet. Lenger nede ble det også sett gullkløver *Trifolium aureum*. For komplett artsliste henviser vi til artsobservasjoner.no hvor alle funnene er registrert.

Østre Skåtøy søndag 7. august.

Turleder: Jan Åge Pedersen.

Turen regnet dessverre bort og bare turleder møtte opp på møtestedet.

Tur til Gaupetjenn i Valebø, søndag 14. august.

Turleder og referent: Christian Kortner.

9 turdeltakere ble med denne litt regntunge søndagen i august. Gaupetjenn ligger nord for Valebø og ligger i Skien kommune men det er ikke langt til grensen mot Sauherad.

Turleder hadde vært i området et par ganger før og kartlagt en del interessante arter men med mange flere øyne fant vi selvsagt flere nye arter som kunne legges til. Vi hadde øynene åpne også for sopp, lav og moser.

Området vi besøkte først var myrene rundt lille Gaupetjenn. Her var det fra før registrert mengder av smalmarihand *Dactylorhiza sphagnicola* og vi fant disse igjen men nå selvsagt i avblomstret tilstand.

Andre fine arter som ble ”gjenfunnet” var brunmyrak *Rhynchospora fusca*, særbustarr *Carex dioica*, småpiggnopp *Sparganium natans* og dikesoldogg *Drosera intermedia*. Nye arter i myra var flere eksemplarer av myggblom *Hammarbya paludosa* og korallrot *Corallorhiza trifida*!

Langs stien mellom store og lille Gaupetjenn er det et stort felt med skogjamne

Diphasiastrum complanatum ssp. *complanatum* som også vakte begeistring.

Vel nede ved store Gaupetjenn gjenfant vi klubbestarr *Carex buxbaumii* og på vei bort til solsiden av tjernet er det mange og svært store skjoldbærere *Scutellaria galericulata*. Etter å ha inntatt medbrakt niste her i et kjærkomment streif av sol klatret de sprekeste opp i den bratte lia på stedet. Forsiktighet må utvises her da det er mye løs stein. Arter registrert her fra før som kan nevnes er blåveis *Hepatica nobilis*, nattfiol *Platanthera bifolia*, rødflangre *Epipactis atrorubens*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, olavsskjegg *Asplenium septentrionale*, liljekonvall *Convallaria majalis*, nikkevintergrønn *Orthilia secunda* og blodstorkenebb *Geranium sanguineum*.

Nye arter her var svarterteknapp *Lathyrus niger*, lundgrønnaks *Brachypodium sylvaticum* og tysbast *Daphne mezereum*.

Langs veien ned til Moane hvor vi parkerte så vi også lodden vaniljerot *Monotropa hypopitys* ssp. *hypopitys* minst to steder.

Se artsobservasjoner.no for nye arter fra denne dagen og se eventuelt også registreringene gjort 3. juli i år for mer komplett liste.

Orsjømyra søndag 21. august 2011.

Turleder og referent: Bjørn Erik Halvorsen.

10 personer møtte opp til en tur i Orsjømyra naturreservat i Skien kommune. Vi parkerte i den sydøstre delen av myra, og turen begrenset seg til dette hjørnet av reservatet.

Myra hadde varierende tørre til sumpaktige partier. I noen området var det mye pors *Myrica gale*, andre steder var det spredt takrør *Phragmites australis* og innimellom dukket områder med småvokst furu *Pinus sylvestris* opp. Småbjørneskjegg *Trichophorum cespitosum* ssp. *cespitosum* og blåtopp *Molinia caerulea* var vanlig over hele myra. Molte *Rubus chamaemorus*, bukkeblad *Menyanthes trifoliata*, hvitlyng *Andromeda polifolia*, stortranebær *Oxycoccus palustris*, smalsoldogg *Drosera anglica* og rundsoldogg *Drosera rotundifolia* vokste spredt i denne delen av myra.

Det ble registrert ca. 25 myggblom *Hammarbya paludosa* i løpet av runden, og dette ble da også høydepunktet på turen. Andre spennende funn var noen smalmarihand *Dactylorhiza sphagnicola*, mye sivblom *Scheuchzeria palustris*, gytjeblærerot *Utricularia intermedia*, storblåfjær *Polygala vulgaris* ssp. *vulgaris*, brunmyrak *Rhynchospora fusca*, hvitmyrak

Rhynchospora alba, sveltstarr *Carex pauciflora*, tvebostarr *Carex dioica*, stjernestarr *Carex echinata*, slåttestarr *Carex nigra* og dystarr *Carex limosa*.

Det var mange torvmosearter i myra. Av dem som ble registrert var vortetormose *Sphagnum papillosum*, kjøtt-torvmose *Sphagnum magellanicum*, dvergtormose *Sphagnum tenellum*, rusttormose *Sphagnum fuscum*, tvaretormose *Sphagnum russowii* og rødtormose *Sphagnum rubellum*.

Etter hver kom det inn regnvær, så etter en spisepause ble turen avsluttet. Da hadde vi trolig også fått med oss det mest spennende som denne delen av myra kunne tilby.

Tur til Jyleviktangen søndag 28. august.

Turleder og referent: Christian Kortner.

Etter oppsamling ved Lasses var vi totalt 11 som hadde funnet fram til parkeringen for Jyleviktangen. Her vokste det blant annet skjermleddved *Lonicera involucrata*, som sannsynligvis har spredd seg med dumping av hageavfall. Etter behørig fotografering av denne var vi i gang langs stien ned til Jyleviktangen i sol og fint vær. Området er for en stor del naturreservat og er en del av grenlandskalken. Dette borger for en variert flora og soppverden. Siden det var høst og vi hadde med to soppekspertter (les: Tove og Kåre) så var det ikke unaturlig at soppene ble gransket nøye.

Blant alle artene kan nevnes blåkantslørsopp *Cortinarius varicolor*, mørkfiolett slørsopp *Cortinarius violaceus*, rustbrunpigg *Hydnellum ferrugineum*, oransjebrunpigg *Hydnellum aurantiacum*, rødneende fluesopp *Amanita rubescens*, gul trompetsopp *Craterellus lutescens*, rosa sleipsopp *Gomphidius roseus*, rabarbrasopp *Chroogomphus rutilus*, reddikhette *Mycena pura*, småporekjuke *Skeletocutis nivea*, fiolkjuke *Trichaptum abietinum* og snøballsjampinjong *Agaricus silvicola*. Spesielt bør nevnes en liten sopp som danner flekker på gjøkesyreblader og som Kåre fant. Den heter *Mycosphaerella depazeiformis* og er funnet bare syv ganger før i Norge. Dette var første gang i Telemark. Med tanke på soppens størrelse kan det vel hende den er oversett men uansett var det nok dagens funn.

Av planter så vi blant annet knegras *Danthonia decumbens*, lundgrønnaks *Brachypodium sylvaticum*, visne eksemplarer av sannsynligvis legevintergrønn *Pyrola rotundifolia* ssp. *rotundifolia* og perlevintergrønn *Pyrola minor*, kalksvartburkne *Asplenium trichomanes* ssp. *quadrivalens*, breiflangre *Epipactis helleborine* og barlind *Taxus baccata*.

Siden soppfolket beveger seg om mulig ennå saktere enn de mer rendyrkede botanikerne var det ikke alle som nådde helt ned til tangen med utsikt over Rognsfjorden. De som gjorde det kunne nyte utsikten men med en truende himmel over havet. Siden det blåste kraftig kom dette været stadig nærmere og på tur opp igjen regnet det kraftig flere ganger. Før regnet rakk vi å notere fine arter på tangen som bakkesøte *Gentianella campestris*, stjernetistel *Carlina vulgaris* både stor ssp. *longifolia* og liten ssp. *vulgaris*, krattalant *Inula salicina*, rødflangre *Epipactis atrorubens*, murburkne *Asplenium ruta-muraria* og den vakre soppen narresjampinjong *Leucoagaricus leucothites* var. *leucothites*.

Alle noterte arter er lagt ut på artsobservasjoner.no men vi tok ikke fullstendige lister denne dagen da området er godt kartlagt tidligere. Tidligere funn er også for en stor del lagt inn på artsobservasjoner så de som er interesserte kan se her.

Sopptur søndag 4. september.

Turleder: Esther Broch.

Soppturen ble dessverre avlyst pga. elendig vær.